

Pelastuslaitoksen johtokunta 21.04.2021 § 13

§ 13

Vuoden 2022 talousarvion ja taloussuunnitelman 2022–2024 valmistelun lähtökohdat

Valmistelijat / lisätiedot:

Markkanen Kimmo

Elf Johanna

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 8162 8699

Päätösehdotus

Pelastusjohtaja Ihamäki Veli-Pekka

Johtokunta

merkitsee tiedoksi käydyn keskustelun pelastuslaitoksen vuoden 2022 talousarvion sekä taloussuunnitelman 2022–2024 valmistelun lähtökohdista

Käsittely

Päätös

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Taloussuunnittelun lähtökohdat

Tulevien vuosien toiminta- ja taloussuunnitelmien lähtökohtana on Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos -liikelaitoksen palvelutasopäätös. Se perustuu mm. säädöksiin, pelastustoimen valtakunnalliseen strategiaan 2025 ja Uudenmaan pelastuslaitosten riskianalyysiin sekä pelastustoimen alueen kuntien strategioihin. Nykyinen palvelutasopäätös on voimassa vuosille 2021–2024 ja se on vahvistettu pelastuslaitoksen johtokunnassa 4.11.2020.

Taloussuunnittelusta on Espoon kaupungin rahoitus- ja talousyksikkö antanut taloussuunnitelman 2022–2024 laadintaohjeet 31.3.2021. Ne on huomioitu kehysvalmistelussa. Taloussuunnitelman laadinta perustuu Espoon kaupunginvaltuuston 11.9.2017 hyväksymään ja syksyllä 2021 uuden valtuustokauden alkaessa päivitettävään Espoo-tarinan ja siitä johdettuihin tavoitteisiin. Espoo-tarinassa on asetettu tavoitteeksi kaupungin taloudellisesti, sosiaalisesti, ekologisesti ja kulttuurisesti kestävä kasvu.

Toisena lähtökohtana on taloudellisesti kestävä Espoo –tuottavuus- ja sopeutusohjelma (TaKE). Kaupungin ja toimialojen taloussuunnitelma 2022–2024 valmistellaan kaupunginjohtajan antaman kehysohjeen (20.8.2021) sekä kaupunginvaltuuston kehyspäätöksen mukaisesti (hyväksyttyneen 25.10.2021).

Pelastuslaitoksen tuottavuuden parantaminen

Espoon kaupunginjohtajan ja taloussuunnittelujohtajan kanssa käydyn tuottavuuskeskustelun perusteella pelastuslaitoksen tuottavuutta parantaviksi toimenpiteiksi tunnistettiin henkilöstökuluihin ja tietojärjestelmäratkaisujen kustannuksiin vaikuttaminen.

Henkilöstö-projekti on yksi TaKE-ohjelman projekteista. Se koostuu vakanssimäärien tarkistamisesta, lomapalkkavelan purusta, kevyt-, kärki- ja hybridiyksiköiden hyödyntämisestä vaihtoehtona resurssimuutoksissa, työkykyjohtamisesta sekä pelastustoiminnan johtamisjärjestelmässä tehtävistä muutoksista.

Tietojärjestelmäratkaisut-projekti koostuu yhteisten pelastustoimen valtakunnallisten tietojärjestelmien käyttöönotosta (kenttäjohtojärjestelmä KEJO, onnettomuuksien ehkäisyn tietojärjestelmä OE, tiedolla johtamisen elementti TJ ja sähköinen asiointi SA) 31.12.2023 mennessä, hallinnon turvallisuusverkon (TUVE) täysimittaisesta käyttöönotosta 31.1.2024 mennessä sekä vastaavasti Espoon ICT-ratkaisuista luopuminen tarvittavilta osin 31.12.2024 mennessä

Lisäksi on tarkoitus seurata hyvinvointialuevalmistelua ja olla valmiina aloittamaan siirtymä, jos päätöksenteko tulee sitä edellyttämään.

Muutokset toimintaympäristössä

Toimintaympäristön merkittävimpiä muutostekijöitä ovat edelleen todettu rakennetun ympäristön muutokset. Riskinä on, että pelastuslaitoksen toimintaa ei pystytä sopeuttamaan muutoksiin. Toiminnallisia ja kustannuksiin vaikuttavia tekijöitä tulee kohonneiden turvallisuus- erityisesti tietoturva-vaatimusten myötä ja pelastustoimen siirtymisestä lain velvoittamana turvallisuusverkon (TUVE) käyttäjäksi.

Uutena haasteena on tullut esille korona-pandemian hallintaan tarvittut toimenpiteet ja tästä aiheutuneet kustannukset. Näiden osalta kokonaisvaikutus tulee tarkentumaan myöhemmin.

Kalustoinvestoinnit

Pelastuslaitoksen kalustohankintojen osalta on tärkeää, että pelastustoimen kone- ja kalustohankintojen euromääräinen taso pidetään noin 3,5 M€/vuodessa. Silloin kaluston ylläpito ja kierto on tasaista ja kaluston käyttöikä ja laatu vastaavat muuttuvaa toimintaympäristöä. Tästä voidaan leasing-rahoituksella hoitaa osa, mutta vuosittain tulee edelleen investoida noin 2,5 M€. Silloin voidaan hyödyntää täysimääräisesti Palosuojelurahaston ja mahdolliset Öljysuojarahaston avustukset. Samoin voidaan hankkia sellaista kallista kalustoa mm. ensihoidossa, jota ei ole tarkoituksenmukaista hankkia leasing-rahoituksella.

Paloasemahankkeet

Paloasemahankkeilla varmistetaan, että asukas-, rakennus- ja liikennemäärien lisääntyessä tavoitettavuus pysyy riittävällä tasolla. Espoonlahden, Matinkylän ja Otaniemen paloasemat vastaavat muutoksiin eteläisessä Espoossa. Kaikki kolme paloasemahanketta etenevät suunnitellusti. Valmistuttuaan 2022 ja Otaniemi 2024 nämä

tulevat nostamaan pelastuslaitoksen vuokramenoja. Otaniemen paloaseman käyttöönotto edellyttää myös lisähenkilöstöä ja kalustoa.

Volyymin kasvun lisäksi tulee kiinnittää huomiota tilojen terveyteen, turvallisuuteen ja toiminnallisuuteen. Useat sopimuspalokunnan käytössä olevista, kuntien omistamista paloasemista on päässyt sellaiseen kuntoon, että niiden uusiminen tai peruskorjaus tulisi toteuttaa mahdollisimman pian. Myös sisäilmasta aiheutuvat ongelmat aiheuttavat korjaustarpeita. TUVE-verkon laitteiden sijoittaminen pelastuslaitoksen toimitiloihin edellyttää myös joissain tapauksissa rakenteellisia muutoksia TUVE-verkon edellyttämän turvallisuustason saavuttamiseksi.

Henkilöstösuunnitelman valmistelu

Henkilöstösuunnittelussa on kiinnitetty huomiota asiakasrajapinnan vahvistamiseen, tuottavuuden lisäämiseen, tuotannon tehostamiseen sekä jatkuvuuden turvaamiseen. Sote- ja pelastustoimen uudistusta ei ole huomioitu henkilöstösuunnittelussa. Covid-19 epidemian vaikutuksia on arvioitu. Tavoitteena on saada samoilla euroilla enemmän tulosta, eli määrää tai laatua tai vähemmillä euroilla saada samaa tulosta kuin aiemmin. Yliläatu tai -tulos ei ole hyvä, koska siihen ei ole varaa. Henkilöstösuunnittelussa on keskitetty volyymin kasvun vastaamisen lisäksi löytämään ne oleelliset kohdat organisaatiosta, joita vahvistamalla voidaan toiminnan tuottavuutta parhaiten lisätä.

Ensihoitopalvelujen talousarviovalmistelu

Ensihoidon vuoden 2022 talousarvioesitykset (Jorvin, Länsi-Uudenmaan ja Lohjan ensihoitoalueet) ovat vuoden 2021 tasoa. Henkilöstömitoituksia sekä -kustannuksia on jouduttu sopeuttamaan kaikille kolmelle ensihoitoalueelle. Jorvin alueen hoitotasoisten ensihoitajien lukumäärä ei ole ollut riittävä. Vuoden 2022 Jorvin alueen talousarvioesitykseen esitetään perustettavaksi neljän hoitotason ensihoitajan lisävakanssin perustaminen. Muutos vähentää mm. ylityökustannuksia sekä korjaa osittaista hoitotason henkilöstövajetta ja tällä lisäresursoinnilla kyetään varmentamaan edellytetyn palvelun tuottaminen.

Talousarviovalmistelusta on käyty ensihoidon yhteistoimintasopimuksen mukaiset neuvottelut. Toiminta ja palvelu toteutetaan myös vuonna 2022 HUS ensihoidon palvelutasopäätöksen mukaisesti.

Talousarvion jatkovalmistelu

Talousarvioesitys ja henkilöstösuunnitelma vuodelle 2022 ja suunnitelma vuosille 2023–2024 on jätettävä Espoon kaupunginhallitukselle 1.10.2021 mennessä. Kaupunginhallitus käsittelee kaupunginjohtajan talousarvioesityksen ensimmäisen kerran 8.11.2021, Pelastuslaitoksen johtokunta tekee oman esityksensä 22.9.2021 kokouksessa.

Valtuusto päättää vuoden 2022 talousarviosta sekä taloussuunnitelmasta vuosille 2022–2024 kokouksessaan 1.12.2021.